

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Amstelland

Nummer 140 — augustus 2026

Uitgave van de NGV-Afdeling Amsterdam e.o.

TUINDORP NIEUWENDAM

**TE HUUR
HUIZEN MET TUINEN**

HOE KOMT MEN NAAR HET
TUINDORP NIEUWENDAM?

VANAF HET BEURSPLEIN RUDT
AUTOBUSSEN IN 20 MINUTEN
NAAR EINDPUNT MEEUVENIAAN
VAN HIER RECHTSAF VOLGT MEN
10 MIN. DEN NIEUWENDAMWEDDYE
TOT HET POSTKANTOOR OUD-
NIEUWENDAM WAAR LINKSAF HET
TUINDORP GELEGEN IS.

TELEFOON
51437
51438

HUURPRIJS:
f 650-f 850
PER WEEK

VERDERE INLICHTINGEN OP DEN BOUW EN SARDIATISTDAAT 92

TUINDORP NIEUWENDAM

Periodiek van de NGV-Afdeling Amsterdam e.o.

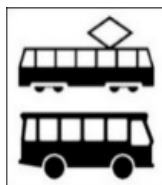
Inhoudsopgave	2
Van de redactie	3
Op de voor- en achterpagina	3
Van het bestuur	3
Aankondiging lezing 14 september 2026	4
Kopij gezocht voor <i>Amstelland</i>	4
Ingezonden oproep	5
Ingezonden artikel: Vervolg artikel door Ron de Ruijter	6-17
NGV Jubel-80 door M. Vulsma-Kappers	18-22
Landelijke NGV-dag 2026 in Sittard!	23
De oude familiefoto als genealogische bron	24-26
Afdelingsbestuur, Redactie, Colofon, Lid worden van de NGV	27

Beeldverantwoording:

Kaft voor en achter: Zie bladzijde 3

Overige afbeeldingen: Zie bij de afbeeldingen

Al onze bijeenkomsten zijn in principe op de 2^e maandag* van de maand, *tenzij anders is aangegeven, in Buurthuis Lydia, Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam

Buurthuis Lydia is goed bereikbaar.

Voor de deur stopt: **Tram, 5, 12 en 24.**

Check voor uw vertrek altijd een OV-reisplanner, zoals 9292.nl of gvb.nl.

Voor de **auto** geldt op straat tot 00.00 uur (middernacht) betaald parkeren. € 6,98* per uur. *Wijzigingen voorbehouden.

Van de redactie

Voor u ligt Amstelland #140 editie augustus 2026.

Heeft u ook iets dat past binnen de context van dit blad, stuur dan uw bijdrage in voor een van de komende uitgaven.

De planning voor het laatste nummer van 2026 is 15 september. Voor het jaar 2027 zijn de deadlines 15 februari, 15 juli en 15 september.

Redactie-asd@ngv.nl

Ed van der Velden

Op de voorpagina

Foto: Reclame van de gemeentelijke Woningdienst voor huurhuizen in Tuindorp Nieuwendam; ca. 1924; Vervaardiger: J.H. Mulder jr.; Auteursrechtenvrij; Afbeeldingenbestand: 010194001903; Inventaris: <http://archieff.amsterdam/archief/10194>

Op de achterpagina

Foto: Bron: Spotprent op de Canadese Bevrijders; Stadsarchief Amsterdam; maart 1946; Auteursrechtenvrij; Afbeeldingsbestand OSIM00007004171 ;

"Voorjaar 1946: De trossen los richting Canada. Een spotprent met een serieuze ondertoon voor menig stamboomonderzoeker. Want achter de emigratiegolf en de vertrokken schepen ligt soms de sleutel tot een verborgen familiegeschiedenis en de zoektocht naar een biologische vader."

Van het bestuur

Zoals bekend komen we elke tweede maandagavond van de maand bijeen. In deze editie vindt u de aankondiging voor de lezing van september.

Daarnaast zoeken we versterking voor ons afdelingsbestuur én horen we graag uw ideeën: stuur uw kopij in voor Amstelland!

Aankondiging Lezing 14 september 2026

Datum: maandagavond 14 september 2026
Tijd: start lezing 20:00 uur
Locatie: “Buurthuis Lydia”
Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam;
Onderwerp: Lezing: Bij het ter perse gaan nog niet bekend.
Spreeker: Bij het ter perse gaan nog niet bekend.
LET OP de digitale nieuwsbrief!!

Alle komende lezingen zijn in principe altijd de tweede maandag van de maand,

Kopij gezocht voor *Amstelland*

Onze kopijstroom begint zo langzamerhand op een rivier in een droge zomer te lijken: er mag best wat water bij!

Heeft u tijdens uw familieonderzoek iets bijzonders ontdekt? Een verrassende vondst in een archief, een oude foto waarvan u het verhaal kent, een bijzondere voorouder, een familieverhaal of een onderzoeksvraag die ook voor anderen interessant kan zijn?

Schrijf er eens over voor *Amstelland*.

Een bijdrage hoeft beslist geen uitgebreid artikel te zijn. Ook een kort verhaal, een bijzondere vondst, een foto met toelichting of een oproep is van harte welkom.

Twijfelt u of uw bijdrage geschikt is? Stuur hem gerust in. De redactie denkt zo nodig mee over vorm, lengte en opmaak.

Kopij voor het volgende nummer:
uiterlijk **15 september 2026**

redactie-asd@ngv.nl

Zonder kopij geen Amstelland — dus laat die stroom maar weer op gang komen!

Ingezonden oproep

Wie heeft belangstelling voor *Ons Amsterdam*?

Een lid van de NGV Afdeling Amsterdam e.o. biedt **kosteloos** een vrijwel complete verzameling van het tijdschrift *Ons Amsterdam* aan.

Het betreft de jaargangen **1994 tot en met 2025**. De jaargangen **2007 tot en met 2014** zijn ingebonden in harde kaften; de overige nummers zijn los en worden netjes op volgorde gebundeld.

De verzameling wordt **gratis** aangeboden aan iemand die er belangstelling voor heeft. Indien mogelijk kan in overleg ook worden afgesproken dat de tijdschriften worden gebracht.

Belangstelling?

Neem contact op met:

Frieda Gouwetor

Tel. 06 11405516

Nelis de Ruijter

Hij kijkt ons recht in de ogen, iets vrolijk en afwachtend aan. Een brilletje met ovale glazen op zijn grote neus en oren, korte witte haren op een kalend hoofd en een grote witte snor.

Onder een donker colbert zien we een wit hemd met gestreepte das. Op alle foto's die ik van hem ken draagt hij een pak met das.

De foto is een uitsnede van een kleine foto waarop in zijn rechterhand een wandelstok te zien is en in de linkerhand waarschijnlijk een sigaar.

Mijn overgrootvader, Nelis de Ruijter, geboren in Amsterdam. Een volgens mijn vader, goede vakman als timmerman.

Wanneer ik hem op mijn beeldscherm zie staan, krijg ik verlangen met hem te kunnen praten over wat hij heeft meegemaakt, maar dat zal nooit gebeuren....

Nelis zoals iedereen hem kende, wordt geboren in 1865 als oudste kind in het smidsgezin van Jan de Ruijter en Maria Jutte. Nelis wordt aangegeven als Cornelius Johannes, vernoemd naar zijn opa en vader. Het jonge gezin woont dan aan de Hoogte van de Kadijk 555, iets ten noorden van Artis. Nelis krijgt nog vijf broers en vijf zussen. Tot 1875 woonde de kleine Nelis met ouders en broertjes en zusjes op zes verschillende adressen in Amsterdam. Heel normaal in die tijd. Vader Jan krijgt waarschijnlijk regelmatig ander werk en daar moet je wel te voet kunnen komen.

Op bijna tienjarige leeftijd verhuist Nelis mee naar Nieuwer Amstel, grenzend aan Amsterdam. In mei 1885 wordt Nelis ingelijfd bij de Nationale Militie bij het 2^e Regiment Vesting-Artillerie. Een half jaar later

wordt hij bevorderd tot korporaal. Op verzoek wordt hij driekwart jaar later weer soldaat. Volgens het militaire stamboek is hij zestien maanden als militair actief en een jaar later nog een keer een maand. Uit het stamboek weten we dat Nelis blauwe ogen en blond haar had. In mei 1892 wordt Nelis met bewijs van goed gedrag, uit hoofde van diensteindiging ontslagen.

In november 1892 vinden we Nelis terug in Amsterdam, wonend in een kosthuis. Binnen vier jaar verhuist hij vijf keer. In juni 1896 vertrekt hij naar Wageningen. Uit overlevering weten we dat hij daar als timmerman werkt aan de nieuwbouw van de landbouwhogeschool.

Nelis heeft in Amsterdam verkering gekregen met Heintje Berends uit Zetten, die in de buurt als dienstbode werkt. Ze trouwen twee maanden later en in 1898, ze hebben dan inmiddels een dochter, gaan ze terug naar Amsterdam. Na zeven verhuizingen en vijf geboortes verhuizen ze via Naarden naar Homberg-Hochheide (D). Waaruit zou hun inboedel eigenlijk bestaan hebben?

Heintje Berends

Ze kijkt ons recht, onderzoekend en licht vermoeid aan. Een bril met ronde glazen, de lange haren strak achterovergekamd.

Waarschijnlijk met een grote speld achter vastgemaakt. Ze draagt een dunne halsketting, grotendeels verscholen onder de donkere kleding.

Mijn overgrootmoeder van vaders kant, geboren in Zetten in de Betuwe, Heintje Berends. Een volgens mijn vader en peettante Ria, heel lieve vrouw. Ze heeft veel meegemaakt tijdens haar leven.

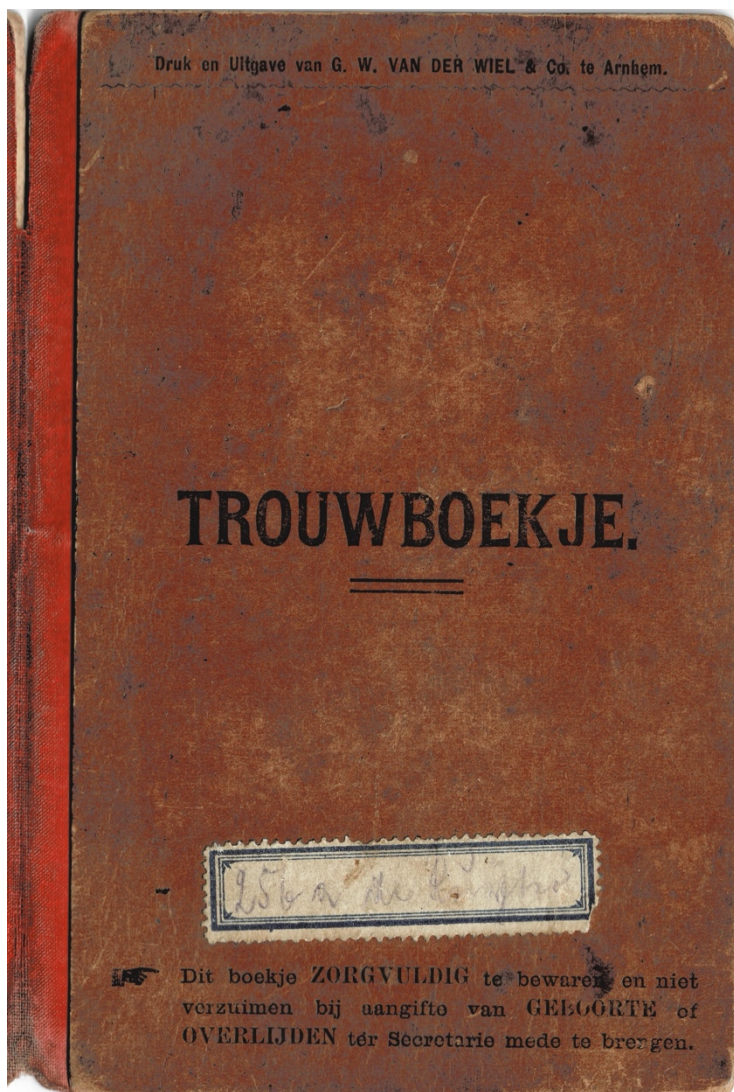
Ik heb haar nooit gekend, en nu ze zo voor mij op het scherm staat, blijf ik maar naar haar kijken....

Heintje zoals iedereen haar kende, wordt geboren in 1871 als derde kind in het arbeidersgezin van Johannis Berends en Nolleke IJzendoorn. Voluit heet ze Arnolda Hendrina. Heintje heeft drie broers en twee zussen. Haar oudste broer Theo sterft al vroeg op vijftienjarige leeftijd. Twee jaar voor Heintje is er een jongetje doodgeboren in het gezin. Op haar twintigste vertrekt Heintje naar Nijmegen om te werken als dienstbode bij het gezin van een gepensioneerd militair van het Oost-Indisch leger in de Sint Annastraat. Tijdens de binnenkomst van de vierdaagse kennen we deze straat tegenwoordig als Via Gladiola. Volgens het register van Knechten- en dienstboden werkt ze daar bijna twee jaar om vervolgens in 1893 naar Amsterdam te gaan. Ver weg van huis voor die tijd. Ik vraag me af hoe ze zich daar gevoeld heeft. Heintje werkt als dienstbode in buurt YY ("de Pijp") op drie verschillende adressen. Ook Nelis de Ruijter, een Amsterdamse timmerman, woont in die buurt. Ze krijgen een relatie. Na drie jaar Amsterdam gaat ze terug naar huis om drie maanden later in september 1896 met Nelis te trouwen. Heintje trekt bij Nelis in die inmiddels in Wageningen woont. Bij het jonge paar woont ook tijdelijk een kostganger in, ook een timmerman uit Amsterdam. Een jaar later wordt dochter Marie geboren. Na twee jaar Wageningen gaat Heintje met Nelis en Marie terug naar Amsterdam waar ze in acht jaar op acht adressen wonen. In Amsterdam worden vijf kinderen, Jan, Nolda, Cor (mijn grootvader), Henk en Jaap geboren. Dochter Marie gaat in 1905 om onbekende redenen wonen bij oma Nolleke in Zetten. Via twee jaar Naarden (waar ook onze eerste "Ruijter", Jacob, in 1675 gedoopt is) verhuizen ze naar Duitsland. Daar worden in Mörs en Homberg nog twee zonen, Wim en Theo geboren. Ergens in de jaren tien komt ze met de jongste kinderen terug naar Zetten. Nelis volgt later. In Zetten woont ze eerst in bij moeder Nolleke in de Kerkstraat. Ze betrekken, waarschijnlijk in 1935, een nieuw huis in de Molenstraat. Aan het eind van de oorlog, terwijl ze geëvacueerd zijn, wordt dat totaal verwoest. Na de oorlog wonen ze tijdelijk in de Steenbeekstraat en krijgen een nieuw huis aan de Damstaart 5. In 1947 overlijdt Heintje twee jaar voor Nelis. Heintjes graf is er nog steeds, op

het kerkhof in Indoornik.

De verrassing in het trouwboekje van Nelis en Heintje de Ruijter

Zomer 2022, bijna 126 jaar na de dag dat Heintje Berends en Nelis de Ruijter elkaar het ja-woord gaven. Ik haal het trouwboekje van mijn overgrootouders uit de archiefdoos om het te scannen. Mijn vader Cor heeft dit ergens eind jaren negentig van de vorige eeuw gekregen van één van zijn ooms.

Fantastisch, zo'n oud familiedocument in je handen te hebben. Het heeft een harde bruine kft met zwart opschrift "TROUWBOEKJE". Er zijn gebruikssporen zichtbaar, maar dat mag ook wel na zoveel jaren. Het is van Valburg waar ze voor de wet getrouwd zijn op 10 september 1896, meegegaan naar Wageningen, Amsterdam, Duitsland en vervolgens weer naar Zetten.

Volgens een ander opschrift dient het boekje "ZORGVULDIG" bewaard te worden en "mag niet verzuimd worden het mee te nemen bij aangifte van geboorte of overlijden". Het boekje is een uitgave van G.J. van de Wiel & CO te Arnhem. Er zit ook een wit met blauw zegel op waarvan ik

alleen het getal 25 kan lezen.

Ik blader het voorzichtig door. Na twee lege pagina's is hun huwelijk met zwarte inkt beschreven.

We lezen ook de namen van hun ouders, geboortedata en -plaats.

Rechts een stempel van het Consulaat der Nederlanden in Duisburg.

Met potlood is er een datum bijgeschreven 6.2.17. In februari 1917 was iedereen van het gezin terug vanuit Duitsland naar Zetten.

Nog niets verrassends, allemaal formele zaken.

Op de volgende bladzijden zijn de geboortes van de kinderen ingeschreven.

KINDEREN UIT DIT HUWELIJK				
VOORNAMEN.	GEBOREN		OVERLEDEN	
	TE	DEN	TE	DEN
1. Maria Arnolda.	Wageningen.	2 Juli 1897		
2. Johannes Hubertus Cornelius.	Amsterdam.	10 Jan 1899		
3. Arnolda Maria Hendrika.	id.	21 Decbr 1900		
4. Cornelius Johannes Antonius.	id.	24 Sept 1902		
5. Hendricus Alphonsus.	id.	25 Mrt 1904		
6. Jacobus Johannes Willig.	id.	17 Mrt 1905		
7. Wilhelmus Antonius.	id.	13 Mrt 1907		
8. Theodorus Mayrins.	id.	21 Jan 1910.		
9.				
10.				
11.				
12.				

Bij de in Amsterdam geboren kinderen is een rood stempel gezet. De twee jongens Theo en Wim die in Duitsland geboren zijn, hebben een stempel van het Standesamt van hun Duitse geboorteplaats gekregen.

Na twee pagina's met gedrukte "INLICHTINGEN" sla ik de laatste bladzijden open.

Verrassing! Er zit een gevouwen briefje in. Als ik het open zie ik een getypt feestlied. Vanzelfsprekend lees ik de tekst en het blijkt een lied te zijn dat gezongen is tijdens het gouden bruiloftsfeest van Heintje en Nelis op 10 september 1946.

Feest-lied

Wijzet: In 't groene dal, in 't stille dal

1. 't Was in den goeden ouden tijd
Veel jaartjes al geleden
In Amsterdam zoals ik las
Waar Nelis aan het timmeren was
Hij is de bruidegom van heden)bis
De grootste)
2. Er stond een huis van Hellendoorn
In een mooie straat gelegen
Er was een djenje in dit huis
Die voelde zich daar helomaal thuis
Het is ons bruidje, niet verlegen
De kleinste.
3. De Ruyter was een jonge vent
En kwam het djenje vragen
Of het haar ook wel aan zou staan
Eens prettig met hem uit te gaan
Hij voelde zich toen in die dagen
De grootste.
4. Ons Heintje was geen saaië piet
Hield van gezellig praten
Zij ging wat graag met Nelis mee
Dit stemde haar wel zeer tevree
Ze was en bleef, 't liep in de gaten
De kleinste.
5. Een groene bruiloft kwam op til
In Zetten gingen ze trouwen
In Wageningen was hun thuis
Dit was dus toch nog dicht bij huis
Zij wilden ijverig werken, bouwen
Het grootste.
6. Het werk was daar niet al te ruim
In de hoofdstad ging men wonen
Tien jaren gingen daar voorbij
Ze werkten dapper zij aan zij
God zou hen daarvoor rijkelijk)bis
Loonen)
Het grootste)
7. Marie, Jan, Nolda, Nelis, Henk
Kwamen om een hoekje kijken
Het leven ging een bepaalde gang
En 't bruidspaar was daarvoor
niet bang
Daarom is het dat zij ons blijken)bis
De grootsten.)
8. En Jaap en Wim en Theo nog
Kwamen op 't toneel verschijnen
Ze waren kwiek en goed gezond
En hebben ook een grooten mond
Naar Naarden zagen wij verdwijnen)bis
Deze grooten)
9. Ook Duitsland werd nog aangedaan
Om het broodje te verdienen
Ze kwamen terug in Zetten aan
Dit heeft hun toch wel goed gedaan
Daarom bezingen wij dan ook)bis
Deze grooten)
10. Het gouden bruidspaar leve lang
Zoo zingen alle gasten
Zij blijven lang nog onze vreugd
Een voorbeeld van gezag en deugd
Gods zegen moge voor U blijven)bis
Het grootste.)

Bovenaan het vel papier zien we de melodie waarop het feestlied
gezongen wordt: "in 't groene dal, in 't stille dal". Een bekend kinderlied

uit de 19^e eeuw dat eigenlijk als titel “De kleinste” heeft. Zo’n feesttekst hoor je in de 21^e eeuw ook nog wel op bruiloften en partijen. Het leven van Heintje en Nelis wordt vanaf hun kennismaking bezongen. Het zal een gezellige boel geweest zijn tijdens het zingen. Het hele feestgezelschap zien we hierboven op de foto. Nelis in het midden en

Heintje op de foto rechts van hem. Op de volgende pagina staan de namen van alle feestgangers met hun plaats op de foto, met dank aan mijn vader. Enkele kleinkinderen op de foto staan nu nog vol in het leven.

Wat opvalt in het tweede couplet is “een huis van Hellendoorn” en “in een mooie straat gelegen”. Die straat was de Ruijschstraat in Amsterdam. Daar heeft Heintje op nummer 46 bij Jacobus Hellendoorn en zijn vrouw Hendrika Isabella van Doesburg vanaf juni '93 een jaar gediend¹. Anna, de zus van Heintje, was voor Heintje bij Jacobus

¹ Bron: Bevolkingsregister Amsterdam overgenomen delen, deel 20, blad 53

Hellendoorn in dienst. Anna en/of Heintje moeten daar dus over verteld hebben.

Hoe kwamen Anna en Heintje overigens in Amsterdam terecht?

Jacobus Hellendoorn bezat een steenfabriek in Dodewaard en woonde vlak in de buurt in Indoornik. In 1890 liquideerde hij de fabriek en verhuisde naar Amsterdam. Daar werkte hij aan de universiteit². Anna kwam drie maanden later bij de familie werken³, wellicht heeft die Jacobus in de buurt van Indoornik te kennen gegeven dat hij een dienstbode zocht.

Een verrassend gevouwen briefje achter in een oud trouwboekje. Het zorgt ervoor dat we weer een beetje meer van onze familiegeschiedenis te weten zijn gekomen.

De Feestgangers⁴

² Bron: Nieuw Nederlands biografisch woordenboek 6 mei 2022

³ Bron: Bevolkingsregister Amsterdam 1874-1893 deel 611, blad 242

⁴ Bron: Cor de Ruijter

1. Lau Overboom	14. Anneke van Dijken
2. Frans Winnemuller	15. Marie van Zanten (x 13)
3. Jaap Overboom (x 6)	16. Marie de Ruijter (dochter)
4. Cor Overboom (x7)	17. Henk de Ruijter (zoon,
5. Tante Mien Vosterhout	x18)
6. Gonda van Jaap (x3)	18. Anna Leenders (x17)
7. Trees van de Berg (x4)	19. Jan de Ruijter (zoon)
8. Jan Overboom (x9)	20. Nelis de Ruijter (zoon,
9. Corrie van de Loos (x8)	mijn opa, x21)
10. Bets Selman (x26)	21. Rieka van Bruggen (mijn
11. Jans den Brok	oma, x20)
12. Dina Kruijzen	22. Grada Gerritsen (x25)
13. Jan van Bruggen (x15)	23. Nolda de Ruijter (dochter)

24. Jaap de Ruijter (zoon)
25. Wim de Ruijter (zoon,
x22)
26. Theo de Ruijter (zoon,
x10)
27. Annie Jansen
28. Onbekend
29. Anna Berends (x32)
30. Nelis de Ruijter Sr.
31. Heintje Berends
32. Jacob Overboom (x29)
33. Corrie de Ruijter

34. Henk de Ruijter
35. Riet van Bruggen
36. Annie de Ruijter
37. Henk de Ruijter
38. Henk de Ruijter
39. Cor de Ruijter (mijn
vader)
40. Hammie de Ruijter
41. Joke de Ruijter
42. Riki de Ruijter
43. Ria de Ruijter
44. Truus de Ruijter

Heeft u een leuke herinnering? Heeft u een wens? Waarom was u zo lang actief? Dit waren enkele van de suggesties om mij aan het schrijven te krijgen. Herinneringen en wensen genoeg na 65 jaar NGV-'dienstverband'. Het 'waarom zo lang' behoeft nadere toelichting, ook om het beantwoorden van de andere vragen in hun context te plaatsen.

Het was in de zomer van 1960, dat ik het voorouderonderzoek ontdekte. Mijn oudste hobby was tot dan toe (voor)naamkunde, al op de lagere school begonnen door de *Donald Duck*. Daarin werden – op eenvoudige wijze – voornamen verklaard, ook eens de mijne. Mijn vader bevestigde dat die verklaring klopte. De *Margriet* deed er een schepje bovenop met meer variaties en wat betere uitleg. Ik kwam in contact met het Naamkunde Bureau en bezocht de symposia. Jaren later – in 1960 dus - verscheen er in een damesblad (ik meen de *Libelle*) een cirkelkwartierstaat van koningin Wilhelmina. Dat moest ik ook kunnen, namen invullen van ouders, grootouders enz. Een cirkel getekend en noteren maar. Ik kwam niet verder dan opa en oma Kappers, opa Hulleman en oma Hulscher. Dus vader gevraagd; hij begon op te noemen tot wel vijf generaties terug. Dat verbaasde me niet, want vaders weten alles. De mijne althans wél. Toen bleek, dat hij al in 1953 geïnteresseerd was geraakt, notities had gemaakt, inlichtingen bij Bevolkingsregisters had opgevraagd, enkele archieven had bezocht en in 1953 lid was geworden. Ook mijn grootvader was door het genealogie-virus aangestoken. Hij werd vriend van het CBG ... omdat hij in Voorburg woonde. Mijn vader werd lid van de NGV ... omdat hij in Amsterdam woonde.

Terzijde: oma Hulscher geb. Staal was hertrouwd met opa Hulleman. En van die cirkelkwartierstaat heb ik toen al veel vakjes met namen (en data) kunnen vullen. Vind ik overigens nog steeds leuk, al moet er veel meer studie verricht worden om dat te kunnen doen. De speurtocht naar nieuwe namen wordt steeds complexer.

De convocaties van de afdeling Amsterdam had mijn vader alle bewaard met daarin samenvattingen van lezingen, namen van sprekers en bestuursleden, nieuws enz. Ik maakte kennis met bestuurslid J.T. van der Ham, de enige écht actief gebleven oprichter van de vereniging. Hij was zeer actief (fanatiek is misschien een beter woord) in het verzamelen van documentatiemateriaal. Zozeer zelfs, dat zijn zoontje in een gangkast sliep, want Pa had zijn kamertje nodig. De ouderlijke slaapkamer was eveneens – tot en met onder het bed – gevuld met materiaal. Van der Ham wist leden te enthousiasmeren om te helpen. Bij gebrek aan een verenigingsonderkomen door bijvoorbeeld thuis advertenties te sorteren, dan wel door het materiaal bij hen thuis te bewaren (één van de leden bewaarde bijvoorbeeld het Centraal Naamregister in een garage). Hij was ook steeds op pad om contacten te leggen, excursies voor te bereiden en wat hij maar nodig vond voor *zijn* NGV. Nadat mijn ouders een tweedehands Fiatje hadden aangeschaft voor hun rijvaardige kinderen, heb ik Van der Ham menigmaal naar excursiedoelen gereden, naar bezoeken aan genealogische of heraldische relaties, of – op zijn aangeven – oudere leden en/of bestuursleden naar huis gebracht na afloop van lezingen. Eén keer ging dat niet volgens plan. Na een bijeenkomst in de Warmoesstraat stopte de auto op de Dam: benzine op! Een grijnzende agent constateerde 'typisch een vrouw'.

Achteraf gezien een stoomcursus kennismaken met het genealogische wereldje.

Wie ik ook leerde kennen was de in 1962 aangetreden secretaris van de afdeling Rudolf F. Vulsma (lid sinds 1954, vier jaar later actief geworden en gebleven tot aan zijn overlijden in 2007). Hij werd landelijk bekend niet alleen door functies als eind-/hoofddredacteur van *Gens Nostra*, afgevaardigde en lid van het Hoofdbestuur. Maar ook door het houden van lezingen o.a. over Burgerlijke Stand (BS) en Bevolkingsregister en over de broer van een voorvader, de baron von Münchhausen. We trouwden in 1970 met als getuige o.a. de afdelingsvoorzitter Willem Niekerk en als trouwambtenaar NGV-lid Guus Smit (de eigenaar van bovengenoemde garage). Deze laatste was later ook de ambtenaar BS, die de geboortes van onze dochters inschreef. Het moge duidelijk zijn, dat ná ons huwelijk de NGV een prominente plaats in ons dagelijks leven innam. Er werd regelmatig bij ons vergaderd vanwege de beschikbare ruimte; de telefoon was een noodzakelijk instrument. Als het afdelingsbestuur bij ons bijeenkwam werd ik geacht mij niet in hun deliberaties te mengen. Een enkele keer kon ik me toch niet weerhouden; de heren zaten zó om een hete brij heen te draaien! Memorabel waren de actiebijeenkomsten van de *Werkgroep Middeleeuwse Vorstenkwartieren*. De vijf leden bedachten en verzorgden de uitgave van de drie Karel-de-Grote-nummers van *Gens Nostra*, die nu de basis vormen van het Middeleeuws Vlechtwerk.

Hoe sommigen in de vereniging tegen ons aankeken leerde een telefoontje van een afdelingsvoorzitter elders uit het land. Hij wilde midden op de dag mijn man spreken, er niet bij stilstaand dat die gewoon een baan had. De dringende kwestie

betrof een lading Gens Nostra's in zijn gang. Er was iets misgegaan bij de verzending en bij diverse afdelingen was een stapel bezorgd om in de eigen regio de verzending verder te geleiden. 'Weet je wel, dat me dat een héle avond kost?' Ik was niet onder de indruk: 'Wij zijn zowat iedere dag voor de NGV bezig'. 'Ja, maar jullie zijn ook gek.' Waarvan akte. Naarmate ik zelf ook praktischer actief werd namen onze discussies toe; heel leerzaam, want een probleem (door een zaak of persoon) kent meer dan één kant. We waren het van *geheel eens* tot *totaal oneens* en alle varianten daartussen. Onze dochters kennen nu nog namen van toen actieve personen; sommigen van hen kregen de status van 'oom', zoals oom Hugo en oom Hoyte.

Hoe ik in commissies en functies belandde is hier niet aan de orde. Het is niet de bedoeling om met deze bijdrage een cv of geschiedschrijving te leveren. Daarom over naar enkele dierbare herinneringen.

Eén daarvan betreft een eerder Jubileum, dat van 50 jaar. Een plan van een HB-lid kwam niet tot uitvoering. Héél vervelend, want de tijd begon te dringen; dat organiseren doe je niet in een achternamiddag. Mijn man was toen HB-voorzitter en ik directeur Verenigingscentrum (VC). Ik bedacht een concept en toenmalig HB-secretaris Ko Lagendijk en het zeer ervaren oud-HB-lid Gonnie Hartog-Westening waren direct bereid dat mede uit te bouwen. Het allengs toenemende enthousiasme van leden (al of niet een functie bekledend, in afdelingen, VC of 'los') waarmee het concept in de vereniging werd opgepakt en uitgewerkt was hartverwarmend.

Veel herinneringen komen op n.a.v. Algemene Vergaderingen, vooral van ná het officiële deel. Het was jarenlang de gewoonte om na afloop met wie wilde – afgevaardigden, HB-ers,

medewerkers, 'gewone' leden – bij de Chinees, Italiaan of elders na te tafelen. Behalve het gezellig samenzijn, het elkaar beter leren kennen, werd ook de loskomende inside-information van achter de schermen gewaardeerd.

Mijn gedachten gaan ook in dank uit naar de steun van - en fijne samenwerking met medewerkers van het VC en bestuursleden van Amsterdam, zonder wie geen positief resultaat bereikt kon/kan worden.

De beste herinneringen heb ik toch aan de tijd als lid van de redactie van Gens Nostra (1987-2013). Door mijn werk voor de rubriek Periodieken in Gens Nostra (in combinatie met het beheer van de Bibliotheek Periodieken en het Heraldisch Archief) heb ik kennis kunnen nemen van de inhoud van tienduizenden publicaties. Tijdens de redactievergaderingen waren het uitwisselen van kennis, het aandragen van argumenten en de opbouwende discussies zeer leerzaam: je bent dan echt met 'het vak' bezig. Vooral de laatste jaren werden gekenmerkt door respect en vriendschap voor elkaar. Te wensen valt er altijd wat, zoals het winnen van de jackpot om voor de NGV een eigen pand te kopen. Maar dat winnen schijnt niet reëel te zijn. Daarom wens ik dan dat steeds genoeg leden bereid zullen zijn om zich in te zetten voor hun medeleden.

M. Vulsma-Kappers

Landelijke NGV-dag 2026 in Sittard!

Op **zaterdag 10 oktober 2026** strijkt de Landelijke NGV-bijeenkomst neer in het historische Sittard. Onze collega's van de afdeling Limburg-Zuid hebben een prachtig cultuurhistorisch en genealogisch programma samengesteld. Een unieke kans om verhalen te delen, kennis op te doen én Limburgse gezelligheid te ervaren!

Wat kunt u verwachten?

- **Historische stadswandeling:** Ontdek 's-ochtends de geheimen van de Sittardse binnenstad.
- **Lezingen & Films:** Twee boeiende genealogische lezingen en vertoningen van historisch filmmateriaal.
- **Bourgondische lunch:** Geniet samen met stamboomonderzoekers uit het hele land van een uitgebreide Limburgse lunch.
- **De NGV Schepperle Award:** Stem live mee! Drie finalisten presenteren hun genealogische projecten, waarna de zaal bepaalt wie naar huis gaat met deze prestigieuze award en € 500,-.

Praktische informatie

- **Wanneer:** Zaterdag 10 oktober 2026, van 10:00 tot ca. 17:00 uur.
- **Waar:** Ontmoetingscentrum, Odasingel 90, 6131 GZ Sittard.
- **Kosten:** € 15,- per persoon (inclusief de complete lunch).
- **Toegang:** Exclusief voor NGV-leden. Let op: de capaciteit van de zaal is beperkt, dus vol is vol.

Aanmelden

U kunt zich tot uiterlijk **11 september 2026** aanmelden via het online formulier op de website van NGV Limburg-Zuid. Ga naar www.ngv.nl of rechtstreeks naar de aanmeldpagina.

Een gezicht bij een naam

Door: Ed van der Velden

De oude familiefoto als genealogische bron

Wie familieonderzoek doet, verzamelt namen, data en woonplaatsen. Maar zodra bij een naam een oude foto wordt gevonden, krijgt die persoon letterlijk een gezicht. Foto's kunnen daarom een waardevolle aanvulling zijn op genealogisch onderzoek.

Vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw werd het laten maken van een portret steeds gebruikelijker. Populair was de **carte-de-visite**: een kleine foto op karton, vaak in meerdere exemplaren gemaakt om aan familie en bekenden te geven. Maar wat als niemand meer weet wie er op zo'n foto staat? Bekijk dan niet alleen het gezicht, maar de **hele foto**. Is het een losse afdruk of zit de foto op karton? Staat er een naam of plaats onder? En vooral: **bekijk ook de achterkant**. Daar kunnen belangrijke aanwijzingen staan: een naam, datum of familierelatie, maar ook de naam en het adres van de fotograaf. Dat kan helpen bij het dateren van de foto.

Een voorbeeld is een carte-de-visite in het Rijksmuseum van een onbekende man, gemaakt door de Amsterdamse fotograaf **Johannes Leonardus van der Heijden**. Zijn atelieradres was Singel 435. Het portret wordt gedateerd tussen 1875 en 1900.

Een fotograaf of adres vertelt nog niet wie iemand is, maar vormt wel een aanknopingspunt. In combinatie met leeftijd, kleding, woonplaats en familiegegevens kan een onbekend portret soms alsnog worden thuisgebracht.

Onbekende man, 1875–1900. J.L. van der Heijden, Amsterdam. Rijksmuseum, RP-F-F22185. Publiek domein.

Kijk ook naar de achterkant

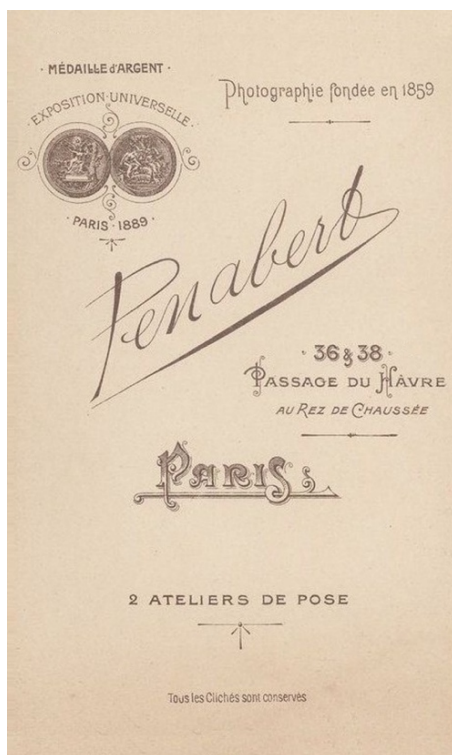
Bij oude familiefoto's kijken we vanzelf eerst naar de afgebeelde persoon. Toch kan voor familieonderzoek de **achterkant van de foto minstens zo belangrijk zijn**.

Op een carte-de-visite werd de achterzijde vaak gebruikt door de fotograaf om zijn naam en atelier te vermelden. Soms werd daarvan een fraai ontworpen reclamekaartje gemaakt. Daarnaast kunnen er handgeschreven namen, data of andere aantekeningen op voorkomen.

De hier afgebeelde achterzijde is van fotograaf **Georges Penabert (1825–1903)** en dateert van omstreeks 1895. De uitgebreide vormgeving laat zien dat zo'n foto niet alleen een portret was, maar ook het visitekaartje van de fotograaf.

Voor de familieonderzoeker kunnen juist dergelijke gegevens een aanknopingspunt vormen. De naam van een fotograaf en de plaats van zijn atelier kunnen worden vergeleken met adresboeken en andere bronnen. Zo kan soms worden vastgesteld in welke periode een fotograaf op een bepaald adres werkzaam was. Staat er bovendien een naam of datum met de hand op de foto, dan wordt het onderzoek nog interessanter.

Gooi daarom nooit een onbekende oude foto weg zonder ook de achterkant te bekijken en te scannen.

Rijk versierde achterzijde van een carte-de-visite van fotograaf Georges Penabert (1825–1903), omstreeks 1895. De achterzijde van een oude foto kan belangrijke aanwijzingen bevatten over fotograaf, plaats en datering. Bron: Wikimedia Commons.

Wie staat er op de foto?

Een groepsfoto kan voor de familieonderzoeker een kleine puzzel zijn. Soms kennen we enkele personen, maar blijven andere gezichten onbekend. Begin daarom met wat wél bekend is.

Uit welke familie komt de foto? Wie heeft hem bewaard? Waar en wanneer kan hij zijn gemaakt? Vergelijk de personen vervolgens met andere familiefoto's waarvan de namen wel bekend zijn. Let daarbij op geschatte leeftijd, gezicht, kapsel en opvallende kenmerken. Ook de **samenstelling van de groep** kan aanwijzingen geven. Wie zit centraal? Wie staan of zitten naast elkaar? Zijn verschillende generaties aanwezig? Mogelijk werd de foto gemaakt ter gelegenheid van een huwelijk, jubileum of familiebezoek.

Geef iedereen een nummer.

Bij grotere groepsfoto's is het handig iedere persoon een nummer te geven en daarnaast een namenlijst te maken. Noteer daarbij bijvoorbeeld:

zeker – waarschijnlijk – mogelijk – onbekend.

Zo blijft duidelijk wat werkelijk bekend is en wat nog slechts een vermoeden is. Vraag ook oudere familieleden wie zij herkennen en vooral **waaraan** zij iemand herkennen. Leg de uitkomst meteen vast. Een naam die vandaag nog vanzelfsprekend is, kan voor een volgende generatie volledig onbekend zijn.

Groepsportret van een familie met een opengeslagen fotoalbum op tafel, ca. 1887–1904. Fotograaf Eduard Donkersloot, Gorinchem. Rijksmuseum, RP-F-F18721. Publiek domein/CC0.

Afdelingsbestuur

Voorzitter

K.E. (Ed) Mensink
voorzitter-asd@ngv.nl

Secretaris, Redactie en Ledenadministratie

W.B. (Wil) Furrer-Kroes 035-
secretaris-asd@ngv.nl 5267814

Lid, Communicatie,

M.J. (Monique) Plat,
webredacteur-asd@ngv.nl

Webredacteur,

Penningmeester (wnd.)

penningmeester-asd@ngv.nl 020-
7709309

Lid

E.A.M. (Liesbeth) Stricker
liesbeth.stricker@planet.nl

Lid

L.J. van den Dool
Hanslj.vandendool@gmail.com

Onze afdeling op Facebook <https://www.facebook.com/ngvasd/>

Lid worden van de NGV? Uw adres wijzigen? Dat en meer regelt u via:

E-mail: ledenadministratie@ngv.nl

Per post: NGV-ledenadministratie, Postbus 50, 3980 CB BUNNIK

Redactie Amstelland

Mw. W. (Wil) Furrer-Kroes, ook verzending; | H. (Hans) Clever; |
E.F.C. (Ed) van der Velden eindredactie/opmaak.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ingezonden stukken.

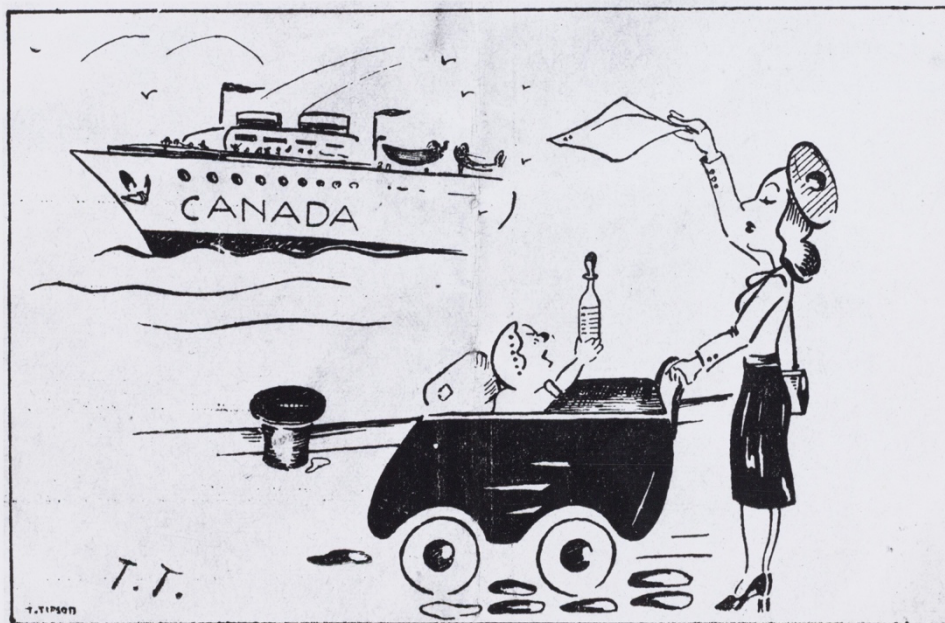
Druk: Total Copy, Aalsmeer

Amstelland #141 verschijnt Oktober 2026. Kopij inzenden uiterlijk 15 september 2026.
Redactie-asd@ngv.nl Ed van der Velden (Eindredactie/opmaak)

Amstelland is een uitgave van NGV-afdeling Amsterdam e.o. Opgericht 10 februari 1948. De afdeling omvat de gemeenten Amsterdam, Ouder-Amstel, Amstelveen, Diemen, Muiden, Uithoorn, Aalsmeer en een deel van Ronde Venen, Haarlemmermeer, Nieuwkoop en Wijdereen.

Auteursrechten: © 2026 bij NGV afd. Amsterdam e.o. en/of auteurs. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding. "De auteur is verantwoordelijk voor de formulering en inhoud van elke publicatie. Het recht van redactionele bewerking wordt erkend met de inzending." **Abonnement:** Leden van de afdeling Amsterdam en omstreken ontvangen Amstelland gratis. Andere NGV-leden ontvangen het blad eveneens gratis na bijkomend lidmaatschap van onze afdeling.

Ook niet-leden kunnen zich abonneren. Meer informatie hierover bij penningmeester-asd@ngv.nl

VOORJAAR 1946.

Bron: Spotprent op de Canadese Bevrijders; Stadsarchief Amsterdam; maart 1946; Auteursrechtenvrij; Afbeeldingsbestand OSIM00007004171

"Voorjaar 1946: De trossen los richting Canada. Een spotprent met een serieuze ondertoon voor menig stamboomonderzoeker. Want achter de emigratiegolf en de vertrokken schepen ligt soms de sleutel tot een verborgen familiegeschiedenis en de zoektocht naar een biologische vader."